

Sygn. akt III AUa 431/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Agata Pyjas – Luty (spr.)
Sędziowie:	SSA Jolanta Frańczak SSO del. Wanda Zawicka
Protokolant:	st.sekr.sądowy Monika Ziarko

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2013 r. w Krakowie

sprawy z wniosku **A. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.**

o rentę rodzinną

na skutek apelacji organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach Wydziału VI Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 11 lutego 2013 r. sygn. akt VI U 1670/12

zmienia zaskarżony wyrok i oddala odwołanie.

Sygn. akt III AUa 431/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 lutego 2013 r. Sąd Okręgowy w Kielcach zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K. z dnia 15 listopada 2012 r. w ten sposób, że przyznał A. S. rentę rodzinną od dnia 1 października 2012 r. do dnia 25 lutego 2013 r.

Sąd Okręgowy ustalił, że A. S., urodzona w dniu (...), uzyskała prawo do renty rodzinnej po zmarłym w dniu 10 stycznia 2004 r. ojcu J. S.. W roku akademickim 2011/2012 ubezpieczona była studentką drugiego roku stacjonarnych studiów drugiego stopnia (magisterskich) na Wydziale (...)Uniwersytetu im. J. K. w K. na kierunku pedagogika o specjalności resocjalizacja i profilaktyka społeczna. Przewidywany programowy termin zakończenia tego roku akademickiego przypadł w dniu 30 września 2012 r. A. S. uzyskała jednak zgodę na przedłużenie terminu przystąpienia do obrony pracy dyplomowej zgodnie z obowiązującym regulaminem uczelni do dnia 25 lutego 2013 r. z zachowaniem statusu studenta. Ubezpieczona ukończyła 25 lat w dniu (...)r.

Sąd Okręgowy, powołując się na treść art. 68 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r. Nr 153 poz. 1227 ze zm) oraz obszernie cytując stanowisko judykatury w zakresie pojęcia ostatniego roku studiów oraz momentu ukończenia nauki w szkole, uznał, że wnioskodawczyni przysługiwało prawo do renty rodzinnej po dniu 30 września 2012r. do daty obrony pracy dyplomowej. W sytuacji bowiem, gdy wnioskodawczyni była na kierunku studiów, które kończą się uzyskaniem dyplomu i zgodnie z decyzją władz uczelni miała przedłużony termin do zdawania egzaminu magisterskiego do dnia 25 lutego 2013 r. z zachowaniem wszelkich praw studenta, nie było żadnych podstaw do przyjęcia, iż wnioskodawczyni ukończyła naukę w szkole przed tą datą. Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy uwzględnił odwołanie.

Od powyższego wyroku apelację wywiódł organ rentowy, zaskarżając wyrok w całości i podnosząc zarzut naruszenia prawa materialnego, wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia i oddalenie odwołania. Zdaniem apelującego, zaskarżony wyrok narusza zasady ustalania prawa do renty rodzinnej określone w art. 68 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, (Dz.U. z 2009r. N 53 poz. 1227).

W ocenie organu rentowego zgodnie z dominującym w doktrynie poglądem ukończenie studiów następuje z chwilą zakończenia się roku akademickiego. Taka interpretacja pozwala zachować jasne kryteria oceny, niezależnie od zmiennych czynników takich jak termin złożenia egzaminu magisterskiego, zaś dziecku, które będąc na ostatnim roku studiów ukończyło 25 lat życia, renta rodzinna przysługuje do dnia wskazanego przez uczelnię jako regulaminowy termin zakończenia studiów. W sytuacji określonej w art. 68 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS przedłużenie okresu pobierania renty rodzinnej następuje wyłącznie do zakończenia ostatniego roku studiów, a w niniejszej sprawie decyzja dziekana uczelni wyższej wydłużająca ubezpieczonej termin do złożenia pracy dyplomowej nie przedłuża ostatniego roku studiów. Dlatego zdaniem organu rentowego bez znaczenia pozostaje czy i kiedy dokonała ona obrony pracy dyplomowej oraz czy i kiedy odebrała dyplom ukończenia studiów wyższych, gdyż norma powyższa traktuje wyłącznie o zakończeniu ostatniego roku studiów. Z tego względu powoływany w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku pogląd oparty na uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6 stycznia 2000 r., II UKN 279/99 (OSNAPiUS z 2001 r., nr 8, poz. 286), nie znajduje zastosowania w niniejszej sprawie, adekwatne jest natomiast stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale z dnia 8 lipca 1993 r. (II UZP 6/93) oraz w wyroku z dnia 3 lutego 1994 r. (II URN 55/93).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja okazała się uzasadniona.

Istotą sporu w niniejszej sprawie stanowiło ustalenie, czy zgodnie z art. 68 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jedn. tekst Dz. U. z 2004 r., Nr 39, poz. 353 ze zm.) wnioskodawczyni przysługuje prawo do renty rodzinnej po dniu 30 września 2012 r. W myśl powyższego przepisu, jeżeli dziecko osiągnęło 25 lat życia, będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, prawo do renty rodzinnej przedłuża się do zakończenia tego roku studiów. Tymczasem Sąd Okręgowy, prawidłowo ustalając stan faktyczny sprawy i trafnie powołując się na wyżej cytowany przepis, błędnie swoje rozważania odniósł do pojęcia momentu ukończenia studiów, sformułowanego w powołanym w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku orzecznictwie na potrzeby ustalenia końcowego momentu prawa do renty rodzinnej na podstawie art. 68 ust.1 cytowanej ustawy.

Podkreślić należy, że przepis art. 68 ust. 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r. nr 153 poz. 1227 ze zm.), stanowiący *lex specialis* wobec ust. 1 pkt 2 tego przepisu stanowi, że jeżeli dziecko osiągnęło 25 lat życia, będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, prawo do renty rodzinnej przedłuża się do zakończenia tego roku studiów. Ponad wszelką wątpliwość należy więc stwierdzić, że cytowana norma nie posługuje się pojęciem zakończenia studiów, czy też programowego zakończenia nauki w szkole wyższej. Z tych przyczyn fakt, że wnioskodawczyni uzyskała zgodę dziekana na przedłużenie terminu do obrony pracy magisterskiej, pozostaje w niniejszym sporze bez znaczenia, bowiem decyzja dziekana, choć umożliwiła wnioskodawczyni obronę pracy magisterskiej poza terminem ukończenia roku studiów, nie przedłużyła owego ostatniego roku studiów, który upłynął z dniem 31 września 2012r., już po dacie ukończenia przez wnioskodawczynię 25 roku życia. Zakończenie

(programowe ukończenie) nauki w szkole ma niewątpliwie znaczenie przy ocenie prawa do renty rodzinnej, jednak tylko w warunkach art. 68 ust. 1 pkt 2 omawianej ustawy, czyli dla kontynuujących naukę osób uprawnionych do renty rodzinnej, w wieku powyżej 16 a poniżej 25 lat.

W świetle powyższego w ocenie Sądu Apelacyjnego dla oceny prawa wnioskodawczynie do przedłużenia prawa do renty rodzinnej po ukończeniu przez nią 25 roku życia w trakcie ostatniego roku studiów (czyli po zakończeniu roku akademickiego 2011//2012), wobec treści art. 68 ust. 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, bez znaczenia pozostaje czy i kiedy dokonała ona obrony pracy magisterskiej oraz czy i kiedy odebrała dyplom ukończenia wyższych studiów, bowiem norma zawarta w tym przepisie traktuje wyłącznie o zakończeniu ostatniego roku studiów. Analogiczny pogląd wyraził Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 23 października 2008r., III AUa 1857/07, Biul SAKa 2009/3/39, przyjmując, że „w sytuacji określonej w art.68 ust.2 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przedłużenie okresu pobierania renty rodzinnej następuje wyłącznie do zakończenia ostatniego roku studiów. Decyzja dziekana uczelni wyższej wydłużająca ubezpieczonemu termin do złożenia pracy magisterskiej nie przedłuża ostatniego roku studiów” oraz w wyroku z dnia 20 listopada 2003r., III Aua 1130/03, Lex nr 193490.

Reasumując należy stwierdzić, iż brak było podstaw, w oparciu o art. 68 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, do przedłużenia A. S. prawa do wypłaty renty rodzinnej po terminie ukończenia przez nią ostatniego roku studiów, tj. po 30 września 2012 r.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny, zmieniając zaskarżony wyrok, orzekł jak w sentencji na zasadzie art. 386 § 1 k.p.c.